

KOLUMNA (23) *sb f*

f (7) [w tym w funkcji *n-pers* (3)], *m* (16) [w funkcji *n-pers*].

k- (17), *c-* (6).

o oraz a jasne.

sg N kolumna (4). ◊ *A* kolumnę (4) [w tym: -e (1)]. ◊ *pl N* Kolumny StryjKron (2), Kolumnowie (2) BielKron, BielSpr. ◊ *G* Kolumn(o)w (7). ◊ *A* Kolumny (1). ◊ *I* kolumnami (1) WysKaz, Kolumny (1) BielKron. ◊ *L* kolumnách (1).

Sł stp, *Cn brak*, *Linde XVII w.*; poza tym *XVIII w.* w innym znaczeniu.

1. *Pamiętkowy słup, rodzaj pomnika* [columna – słup albo filar z całego kamienia albo drzewa Mącz 60d; – słup, na którym dom stoi Calep; słup wspierający budowanie; słup karnienny w budowaniu, filar całkowity; słup publiczny, gdzie zawieszają co do wiadomości wszystkich; słupiec w więzieniu, co od wierzchu krokwy do płatew albo do balki środkiem idzie i bunty trzyma; podpora; filar murowany cegłą albo kamieniem – columna *Cn*] (4) : Ieśli pragnie oyczyzny oycem być nazwany/ Y tymże na wyłokich kolumnach piłany: Niech obiedzć swą wolą śmie nieokróconą KochPieś 2; Będzieli w Polščze dzielność w cenie iefzczę/ Niech na kolumnę wyłoką gdzie mieysce Obiorą: niechay iego wielkie cnoty Máią pamiętkę GrochKal 22; WysKaz 43.

W charakterystycznych połączeniach: kolumna wielka, wysoka (3); *na kolumnach pisany*.

Szereg: »kolumna albo słup« (1): Iełt też tam wielka Kolumná albo słup postawiony na wieczną pamiętkę BielKron 283.

2. [*Szpalta* [dzielnice w księgach albo warsty dwie, trzy, cztery – columnae *Cn*]: Kolumná wtora SienHerb C2#v, B#v [2 r.].]

3. *n-pers* i pochodząca od niego nazwa herbu (19) :

a. *Ród włoski* (13) : Náprzodku dwie lecie sie mu przeciwnie szczęście Itawilo/ á to prze walki ktore wiedli Vrfynowie s Kolumny BielKron 189v, 186, 188, 197v, 238v; BielSpr 57.

Zestawienia (7): Papięž [...] wziął thedy miałtho Peroię pod swą moc/ wyrzuciwłzy Askaniufá Kolumnę. BielKron 218, 185v, 218 marg; A iáko z Eneassęm z Troiey do Włoch/ ták też z Palemonem albo P: Libonem do Litwy miedzy oną 500. Slácty Rzymłkiey/ cztery przednieyże Familie wyłzły [...] Naprzod Iulianus Dorfprungus z Herbu Centaurus albo Kytaurus, Prošper Caefarinus, y sam Libo z Herbu Columnow StryjKron 72, 385, 457; ReszList 169.

b. *Rzekome odgałęzienie rodu włoskiego na Litwie i Żmudzi* (6) : *A* poczęła sie z nowu Genelogia y Narod Wielkich Xiędzow Litewłkich y Zmodźkich z Herbu Columnow StryjKron 365, 265, 270 [3 r.]; Ponieważ Olelko albo Alexander Książę Kiiowłkie [...] był wnuk Olgierdá Gediminowiczá Wielkiego Księdzá Litewłkiego/ y przetož Pogonią y Columny herby/ z Czapką Książęcą słufzne nofzą. WysKaz 40.

Synonim: 1. słup.